Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De obligatione concessa Episcopis à Tridentino circa casus, seu excommunicationes reservatas, & occultas. parag. unic.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Visual Library

rem, cui conferat poteſtatem abſolvendi à reſervatis. Si verò ſit inferior; mittat pœnitentem ad Superiorem, vel ipſe adeat, impetretque poteſtatem; & demum ritè abſolvat. Ita Coninck. *a* Præpoſitus, *b* aliiſque paſſim; quidquid dicat Cajetanus, *c* qui ait, contrariam eſſe Romanæ Curiæ conſuetudinem, in qua diſcutienda, inquit, non oportet nimium ſapere, quidquid inquam, dicat. Nam conſuetudo illa ſolùm eſt, quoad tollendas Cenſuras, & reſervationem, non verò, quoad abſolvendum ſacramentaliter.

a *Coninck diſp.* 8. *de pœn. dub.* 13. *n.* 100.
b *Præp. de Confeſ. q.* 1. *dub.* 9.
c *Cajetan. in ſumma V Confeſſ.* 10. 10.

3. Dixi autem (*abſolutè*) nam, ſi aliqua neceſſitas urgeret, poſſet, ut ſi v. gr. pœnitens non poſſet adire inferiorem, ſed ſolùm Superiorem, qui tamen Superior propter aliquod grave impedimentum, v. g. articulum mortis, non poſſet omnia peccata audire, &c.

CAPUT X.

Agimus de Abſolutione reſervatorum Jure Delegationis in particulari.

1. His in univerſum explicatis, expoſcit ordo, & facultas doctrinæ, ut de Delegationibus in particulari diſſeramus.

Et quidem, ſi reſervans, ſeu Superior concedat facultatem alicui v. g. Confeſſario ad abſolvendum hunc peculiarem pœnitentem, ſeu excommunicatum, dicitur is Confeſſarius habere ſpecialem delegationem. Huc reducere libet facultatem, concedi ſolitam à Pontifice in Jubilæis ſecundum varios, modò amplos, modò limitatos eorum tenores. Si verò prædictus Superior det facultatem generalem, circa caſus, vel excommunicationes reſervatas, dicitur is Confeſſarius habere delegationem univerſalem.

2. Porrò de ſpeciali Delegatione certa regula dari non poteſt, niſi ea, Ut ſerventur illa, quæ talis delegationis tenor præſcribit. At generales Delegationes, de quibus certa dari doctrina poteſt, quatuor hodie inveniuntur.

Prima, in Tridentino, quod concedit Epiſcopis poteſtatem abſolvendi omnes caſus occultos.

Secunda, In privilegiis, conceſſis à Pontifice Regularibus.

Tertia, In eodem Tridentino, quod confirmat conſuetudinem Eccleſiæ, qua quilibet Sacerdos in caſu articuli mortis, modo jam jam explicando, abſolvit ab omnibus caſibus, & excommunicationibus.

Quarta. In Bulla Cruciatæ.

De his igitur noſtrum erit hìc breviter diſſerere; In hoc capite de prima dicam; deinde, in ſuis diſtinctis capitibus, de cæteris.

§. Unicus.

De Delegatione conceſſa Epiſcopis à Tridentino circa caſus, excommunicationeſque reſervatas, & occultas.

1. TRidentini *d* verba ſunt hujuſmodi. *Liceat Epiſcopis, &c in quibuſcumque caſibus occultis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſervatis delinquentes quoſcumque ſibi ſubditos, in Diœceſi ſua, per ſeipſos, aut Vicarium, ad id ſpecialiter deputandum in foro Conſcientiæ, gratis abſolvere, impoſita pœnitentia ſalutari. Idem, & in hæreſis crimine, in eodem foro Conſcientiæ, eis tantum, non eorum Vicariis ſit permiſſum.*

d *Trid. ſ.* 24. *c.* 6. *de reform.*

Hactenus Tridentinum: in cujus verbis aliquid ſpecialiter, & Singillatim adnotemus.

EPISCOPIS.

2. Nimirum illi, ſive Epiſcopi, ſive Archiepiſcopi (atque hi etiam ante uſum Pallii) qui habent ſubditos (non verò mere Titulares.) Confirmati item, etiam ante Conſecrationem, (ſed qui poſſeſſionem habeant ſui Epiſcopatus, ſeu Archiepiſcopatus, ut ex c. *e* Injunctæ, notat univerſaliter Azor, *f*) hìc comprehenduntur, quia hæc poteſtas abſolvendi, de qua loquimur, eſt Juriſdictionis, non Conſecrationis. Lege Meroll. *g* & Præpoſit. *h*

e *C. Injuncta de elect. inter extravag.*
f *Azor.* p. *l.* 7. *c.* 1. *ſ* 2. 7. *c.* 1. *qu.* 2.

3. Plures Doctores affirmant, venire hìc omnes habentes Juriſdictionem, quaſi Epiſcopalem, etiam ſi careant territorio, & quales ſunt Superiores Conventuales in Ordine ad ſuos Religioſos. Sed de hac re vide paullò poſt c, 11. §. 1. num. 11.

g *Meroll. to.* 2. *di.* *c.* 6. *n.* 1
h *Præpoſ. in* 3. *p. q. de irreg. du.* 10.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

IN QUIBUSCUMQUE CASIBUS occultis.

4. Delictum tunc eſt occultum in hac materia, quando non eſt notoriè divulgatum, & poteſt tergiverſatione cœlari. Quamvis ergo poſſit per paucos teſtes probari, occultum erit. Ita cum aliis Bardi, *a* & Leander, *b* ſed nos univerſaliter de hoc egimus in noſtro Decalogo, *c* & tandem hanc regulam dedimus; Ut illud delictum ſit publicum in re, de qua agimus, quando prudenter, & ex circumſtantiis judicatur, illud facilè fore communiter evulgandum; quare illud erit occultum, quod ejuſmodi non eſt. Legatur item Fagund. *d* qui etiam, valde probabiliter, docet, delictum deductum ad forum exterius, ſed quod non fuit probatum, eſſe occultum; Immo, & poſtquam eſt punitum, poſſe ab Epiſcopo abſolvi, docet Leander *e* contra Suarium, alioſque non paucos, ſed citans pro ſe Sanch. alioſque.

5. Illud hìc adde. Quid enim, ſi publicum ſit delictum in una Civitate v. g. Romæ, & petatur à pœnitente Abſolutio hìc Panormi, ubi ejuſmodi delictum eſt occultum, nec de proximo erit probabiliter evulgandum, poteritne abſolvi? Reſpondeo, Utrumque eſſet probabile puta, & poſſe, & non poſſe. Ratio, quod non poſſit, eſt, quia, jam non eſt occultum delictum. Ratio, quod poſſit, eſt, quia cum hìc Panormi ſine ullo inconveniente habeatur à Populo, ut innocens, delictum erit occultum in Ordine ad finem, quem requirit Eccleſia, qui eſt, ne alii ſcientes illud abſolvi ab Epiſcopo, concipiant facilitatem incidendi in reſervata Pontifici. Adde poteſtatem hanc abſolvendi, utpote favorabilem, eſſe amplè interpretandam.

An, & quando Epiſcopus poſſit caſus excommunicationesque publicas, abſolvere, dicam *f* infrà.

a Bard. in Bulla Cruc. pa. 2. tr. 6. c. 1. ſe. 10. n. 97.
b Leand. d. 17. de excomm. q. 47.
c In Decal. noſt. lib. 9. c. 3. §. 2. à nu. 9.
d Fagund. præc. Ecc. 2. lib. 8. c. 8. n. 23. & 26.
e Leand. l. cit. qu. 57.
f Infra c. 12. §. 2.

A CASIBUS ETIAM SEDI APOſtolicæ reſervatis.

6. Quoniam ſupra *g* diximus, omnes caſus Pontificios reſervari ratione excommunicationis, ideò cum hoc loco Summus Pontifex concedat Epiſcopis caſus ipſi Summo Pontifici reſervatos, concedit, ſine dubio, omnes occultas excommunicationes reſervatas, etiam in Cœna Domini, de qua re mox aliquantò latius, ubi, & quid de hæreſi? Atque id confirmat illud, quod dixi c. 9. *h*

g Supra c. 5. §. 1. n. 3.
h Sup. c. 9. §. 1. nu. 11.

SIBI SUBDITOS.

7. An Epiſcopi poſſint, etiam non ſibi ſubditos, ſed peregrinantes in ſuis Diœceſibus abſolvere, dixi in Superioribus. *i* Hìc autem incidit illa quæſtio, an Epiſcopus poſſit abſolvere Religioſos exemptos, habitantes in Monaſteriis ſuæ Diœceſis à caſibus occultis Papæ reſervatis, ſicuti poteſt ſuas oves, quando dicti Religioſi ſe ſubjiciunt cum licentia ſuorum Superiorum ipſi Epiſcopo. Et affi. mativè reſpondet Leander, *k* quem, ſi placet, lege. Si Superior juſtè neget dictam licentiam, non poſſe; poſſe autem, ſi injuſtè, docet Sanchez, *l* & apud eumdem Leandrum, docet Suar. Molina, Pontius.

i Sup. lib. de pœn. c. 4. §. 3. à n. 1.
k Leand. p. 4. tr. 2. diſ. 27. q. 20. Et iterum de irreg. d. 27. q. 8.
l Sanc. citat. ab eod. Leandro.

IN DIOECESI SUA.

8. Non puto id dictum eſſe taxativè, quaſi Concilium definiat, hanc Abſolutionem debere omnino impendi in Diœceſi propria, ſed demonſtrativè, quaſi notet id, quod communiter ſolet fieri: fit enim communiter in propria Diœceſi. Sive ergo ſubditus exiſtat in propria abſolventis Diœceſis, ſive in aliena, poterit à ſuo Epiſcopo, etiam exiſtente in aliena, à dictis reſervatis abſolvi, ut notat Sanch. *m* Diana, aliique apud eumdem Leandrum. Ratio eſt, quia hic eſt uſus Juriſdictionis voluntariæ, quæ in aliena Diœceſi exerceri poteſt, non verò Juriſdictionis contentioſæ, quæ, quia affert ſtrepitum Judicii, non niſi in proprio territorio, exercenda neceſſariò eſt. Neque valet: Epiſcopus non poteſt, ſaltem communiter, excommunicare aliquem, dum exiſtit in aliena Diœceſi; ergo, nec abſolvere; Non valet, inquam, quia, abſolvere, eſt actus Juriſdictionis voluntariæ, actus autem excommunicandi eſt Juriſdictionis contentioſæ, ut dicimus in Tractatu de Excommunicatione. *n*

m Sanc. Dia. aliique ap. eundem Leand. diſp. 17. de excomm. q. 52. & 53.
n Tract. de excomm. c. 5. & 7.

PER SEIPSOS, AUT PER VICArium, ad id ſpecialiter deputandum.

9. Non poteſt Vicarius Epiſcopi, ut docent Suarius, *a* Sbortz, *b* aliiſque cum Merolla ſine ſpeciali mandato abſolvere à caſibus, ſeu Cenſuris Pontificiis occultis conceſſis Epiſcopo, poteſt ex ſpeciali delegatione, quia, ſic Concilium requirit ibi: *ad id ſpecialiter deputandum.* (Addit Henriq. *c* cui adhærent alii, quos citat Barboſa, *d* non poſſe Epiſcopum hujuſmodi poteſtatem abſolvendi) ut etiam diſpenſandi, &c. committere generaliter ſuo Vicario, ſed tantum, quando caſus occurrerit: melius tamen poſſe docet Sanchez *e*) excepto caſu hæreſis, de quo mox, quia illud *ſpecialiter deputandum*, verificatur; ſi deputetur ſpecialis ille Vicarius ad abſolvendum ab omnibus, &c.

An Vicarius Generalis poſſit abſolvere, ut, & diſpenſare in caſibus, in quibus poteſt Epiſcopus ratione conceſſionis, & impedimenti recurrendi ad Pontificem dicam infrà. *f*

10. Sed per hanc occaſionem quæres; An poſſit *g* idem Vicarius Epiſcopi abſolvere à caſibus, quos ſibi reſervavit ſuus idem Epiſcopus.

Reſpondeo. Barboſa *h* citans Sbrox, Ugolinum, Rebuffum, ait, non poſſe ex generali conceſſione Vicariatus; nam ex generali conceſſione non veniunt ea, quæ ſpeciali indigent expreſſione: Poterit ergo ex conceſſione ſpeciali. Hæc eſt doctrinæ ſolidæ praxis; Cæterum an ex doctrina illa Sanchez, *i* & aliorum dicentium, abſolutè Vicarium Epiſcopi poſſe ſine ſpeciali mandato audire Confeſſiones omnium de Diœceſi, & concedere aliis licentiam audiendi, videatur colligi, ſimili modo poſſe caſus dictos reſervatos abſolvere, aliis decernendum relinquo.

Illud ſcito, Epiſcopum hanc, ut, & ſimiles poteſtates ſpecialiter ſuo Vicario concedendas, non ſolùm legitimè illas ipſi tribuere, eam, vel eas ſpecialiter exprimendo, verùm etiam exprimendo aliquam ex his, & deinde apponendo clauſulam generalem pro cæteris: ut in ſimili adnotavit Quaranta, *k* & Merolla *l* cum aliis.

a Suar. Sbortz, aliiſque cum Meroll. to. 3. diſp. 7. c. 6. n. 157.
b Henriq. lib. 14. c. 19. fine in comment. liter. & lib. 6. ca. 14. n. 7. in comment. lit. O.
c Barboſ. p. 2. de poteſt. Epiſc. alleg. 39. à n. 11.
d Sanch. lib. 2. matr. diſ. 40. nu. 17.
e Infra c. 12. §. 2. n. 39.
f Barb. de poteſt. Ep. p. 3. all. 54. nu. 116. Merol. T. 3. de Iucund. Vic. d. 7. c. 6. n. 408.
g Sanc. li. 3. matr. d. 29. à nu. 15. Merol. l. c. n. 133.
h Quar. V. capit. Sede vacante, §. 2.
i Merolla lo. cit. nu. 410.
k Fagund. c. Eccl. 25.

IDEM IN HÆRESIS CRIMINE, &c.

Tridentinum, propter gravitatem criminis Hæreſis, diſponit, ut illa, ſi externa ſit, & occulta, abſolvi quidem in foro conſcientiæ poſſit ab Epiſcopo, ſed, vel immediatè ab ipſo, vel mediatè, dando alicui Sacerdoti poteſtatem, ſolùm, quando caſus occurrerit, non verò generaliter. Hunc eſſe ſenſum verborum Concilii pluribus probat Fagundez. *m*

Nil præterea hîc explicandum occurrit, niſi fortè recolere, hanc Epiſcopi poteſtatem non fuiſſe, nec eſſe per Bullam Cœnæ Domini, vel revocatam, vel limitatam eſſe probabiliſſimum, ut nos alibi probavimus.

IN FORO CONSCIENTIÆ.

Non ergo hæc Abſolutio ab Epiſcopo per ſe, vel per alium collata delinquenti occulto, impedit, ne idem delinquens poſſit accuſari, capi, damnari in foro externo. Verùm, ut hæc, & quid importet, hujuſmodi clauſula (*In foro Conſcientiæ*) diſtinctius noſcas, vide, quæ paulò poſt *n* dicam.

l. 8. c. 13. n. 36.
m Lib. in Decal. c. 1. §. 3. à n. 11.
n Infra 13. à n.

CAPUT XI.

De Delegatione facta Regularibus ad abſolvendos caſus, & excommunicationes reſervatas.

Duplex Delegatio facta eſt Regularibus circa prædicta, altera Prælatis ad abſolvendos ſuos ſubditos, altera iiſdem, vel cæteris Confeſſariis Regularibus ad abſolvendos Sæculares. De utraque ſeparatim.

§. I.

Prælatorum Regularium poteſtas ad ſuos ſubditos abſolvendos.

1. Varii varia congerũnt in hanc rem. Ego ſequor Suar. *o* Peyrinum, *p* ac Leandrum, *q* ſaltem probabiliter aſſerentes Prælatos Regulares Mendicantium, eorumque Privilegia participantes, id eſt, Generalem, Provincialem, Superioreſque locales (niſi quid obſtet mox afferendum num. 6.) poſſe

o Suar. 4. de lig. n. l. 2. c. à nu.
p Peyrin. T. 1. in Conſt. Sixti 4. 22. ... & P... lam. ... troſque Rodriq. quos re- fert, ... reſellit Pelliz. 8. c. 1. n. 33.
q Lean. d. 17. ... excom. qu. 7.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN